Nr. 1. Warszawa, dnia 28 lutego 1923 r. Rok VI.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 300 Mk. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat Nr. 69. Tel. 304-22.

Adres Administracji: ul. Senatorska Nr. 12, pałac Blanka. Tel. Nr. 417-03.

Od Administracji.

Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zawiadamia, że cena poszczególnych numerów „Dziennika Urzędowego" w roku 1923 została ustalona na razie na **300** *Mk. PP. Abonenci zechcą nadesłać do Administracji tytułem przedpłaty na rok 1923, w którym ukaże się 10 numerów „Dziennika" — kwotę* **3.000** *Mk.*

TREŚĆ:

oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie zaliczenia w rachunkach kosztów przejazdów ulgowych kolejami państwowemi. 373. Okólnik (165) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie opłat stemplowych od umów, zawieranych z pracownikami państwowymi. 374. Okólnik (166) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów i Władz im podległych w sprawie nowych przepisów dla wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn. 375. Okólnik (169) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1922 r. do wszystkich Województw, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie dodatku uzdrowiskowego. 376. Okólnik (168) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 grudnia 1922 r. do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie zapobiegania szerzeniu się w druku wiadomości, uwłaczających godności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Ministrów oraz powadze Sejmu, Senatu i Urzędów państwowych. 377. Okólnik (169) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m st. Warszawę w sprawie zmiany we wzorach druków do przepisów rachunkowo-kasowych. 378. Okólnik (170) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie potrącania podatku dochodowego od 1 stycznia 1923 r. 379. Okólnik (171) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu na m. st. Warszawę w sprawie pobierania państwowego podatku dochodowego przy wypłatach zapomóg bezzwrotnych. 380. Okólnik (172) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie interpretacji rozporządzeń o kosztach podróży. 381. Okólnik (179) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1922 r. do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządn na m stoł. Warszawę w sprawie uprawnień zwalnianych z wojsk polskich chorążych. 382. Okólnik (174) Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grndnia 1922 r do Wojewodów oraz Delegata Rządu w Wilnie w sprawie organizacji władz dyscyplinarnych dla urzędników Głównego Urzępu Ziemskiego. 383. Okólnik (175) Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m st. Warszawę w sprawie wjazdu do Polski cudzoziemców. 384. Okólnik (177) Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 29 grndnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie walki z lichwą. 385. Okólnik (178) Ministra Spraw Wewnętrznych z d 30 grudnia 1922 r. do wszystkich Wojewodów (prócz Poznańskiego, Toruńskiego i Śląskiego), Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie obowiązku właścicieli, rządców i dozorców domów przeciwdziałania tajnemu gorzelnictwu.

Obwieszczenia o rejestracji stowarzyszeń.

Ruch służbowy w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i we Władzach Administracyjnych I i II instancji.

„ „ w Departamencie V Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i w Województwach Poznańskiem i Pomorskiem.

Zawiadomienie.

Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

361.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie organizacji Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

W uzupełnieniu dekretów z d. 8 lipca 1922 r. L. P. O. 7408 i z d. 12 sierpnia 1922 r. L. P. O. 9006 w przedmiocie organizacji władz dyscyplinarnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, mianuję na zasadzie art. 2 Ustawy z d. 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. 21 — 1922 r., poz. 165) członka Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Dyrektora Departamentu Władysława Weissbroda zastępcą przewodniczącego tejże Komisji.

Wyszli ze składu Wyższej Komisji Dyscyplinarnej z dniem 17 grudnia 1922 r.: Dyrektor Departamentu Stefan Urbanowicz i Naczelnicy Wydziałów: Józef Kliński i Józef Mańkowski — wobec rozwiązania z nimi stosunku służbowego.

Warszawa, d. 3 stycznia 1923 r. (PO. 14752).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Lenc.*

362.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie organizacji Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1922 r. L. P. O. 7408 w przedmiocie organizacji władz dyscyplinarnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, mianuję, na zasadzie artykułu 2 i w myśl przepisów, zawartych w art. 7 ustęp 2 Ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 165), woźnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Henryka Jabłońskiego członkiem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 19 stycznia 1923 r. (PO. 428).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
Podsekretarz Stanu

(—) *Olpiński.*

363.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie organizacji Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Uzupełniając rozporządzenie z dnia 8 lipca 1922 r. L. P. O. 7408 w przedmiocie organizacji władz dyscyplinarnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, mianuje, na zasadzie artykułu 2 Ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 21, poz. 165), na miejsce b. Podsekretarza Stanu D-ra Juljusza Dunikowskiego,—Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Karola Olpińskiego przewodniczącym Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 25 stycznia 1923 r. (PO. 429).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Sikorski.*

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

364.

Okólnik (155) Ministra Spraw Wewnętrznych do Dyrektorów Departamentów, Głównego Komendanta Policji Państwowej, Głównego Komendanta Straży Granicznej i Naczelników Wydziałów w Min. Spr. Wewn. w sprawie nazwy Straży Granicznej i wewnętrznej organizacji tejże Straży.

W ślad okólnika Nr. 147 z d. 18 października r. b. Nr. Pr. 8313 podaję do wiadomości i zastosowania „Rozkaz" z dnia 9 listopada r. b. L. dz. 5893 og. org. w sprawie nazwy Straży Granicznej i wewnętrznej organizacji tejże Straży.

Warszawa, d. 24 listopada 1922 r. (Pr. 9436).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Lenc*

w z. Podsekretarza Stanu.

ROZKAZ.

Stosownie do uchwały Rady Ministrów z dnia 23 maja 1922 r. zmieniam nazwę „Baony Celne" na „Straż Graniczną", a równocześnie zarządzam wprowadzenie nowej organizacji na podstawie nowych etatów. Ważność etatów od dnia 1 września 1922 r.

Granica Litewska i Wschodnia zostaje podporządkowana 6-ciu Komendantom Wojewódzkim w siedzibie Urzędów Wojewódzkich. Komenda Wojew. w Tarnopolu na etacie Komendy Powiatowej. Stosownie do terenu i obsady poszczególnych odcinków, zajmowanych przez Bataljony Straży Granicznej zarządzam utworzenie Powiatowych Komend (Starościńskich) niżej podanych. W wypadku obsady jednego z Batalionów odcinka na terenie innego Starostwą aniżeli siedziba pow. Komendanta, zarządzam odkomenderowanie oficera łącznikowego (por., ppor.) do dyspozycji odnośnego Starosty. Odkomenderowania oficerów łącznikowych przeprowadzą Powiatowi Komendanci we własnym zakresie z podległych im baonów, podając Głównej Komendzie Straży Granicznej nazwiska odkomenderowanych oficerów na te stanowiska.

Obsada stanowisk w Komendach Wojewódzkich i w Komendach Powiatowych nastąpiła tut. rozkazem L. dz. 7500/Pers.

PODZIAŁ.

1. *Województwo Białostockie.*

Komendant Wojew. w Białymstoku (obsada według etatu):

a) Powiatowy Komendant w Sejnach (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 10 — Suwałki (z ofic. łączn. w Suwałkach);
„ Nr. 42 — Sopoćkinie;
„ Nr. 41 — Druskieniki.

2. *Województwo w Wilnie.*

Komendant Wojew. w Wilnie (obsada według etatu):

a) Powiat. Komendant w Wilnie (dla N. Trok) (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 15 — Olkieniki;
„ Nr. 17 — Landwarowo;
„ Nr. 4 — Mejszagoła;

b) Pow. Komendant Święciany (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 43 — Nowo-Święciany;
„ Nr. 9 — Dukszty;
„ Nr. 28 — Słobódka (z ofic. łączn. w Brasławiu);

c) Pow. Komendant w Głębokiem (dla powiatu Dziśnieńskiego) (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 27 — Druja;
„ Nr. 11 — Dzisna;
„ Nr. 33 — Prozoroki;

d) Pow. Komendant w Wilejce (dla pow. Wilejskiego i Duniłowickiego (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 31 — Dokszyce (z ofic. łączn. w Duniłowiczach);
„ Nr. 30 — Radoszkowice;
„ Nr. 44 — Budsław.

3. *Województwo Nowogródzkie.*

Komendant Wojew. w Nowogródku (obsada według etatu):

a) Pom. Komendant w Stołpcach (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 32 — Raków;
„ Nr. 12 — Rubieżewicze;
„ Nr. 2 — N. Świerzeń.

b) Pow. Komendant w Nieświeżu (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 34 — Siojłowicze;
„ Nr. 29 — Kleck;
„ Nr. 7 - Orany (z ofic. łącznik. w Lidzie).

4. *Województwo Poleskie.*

Komendant Wojew. w Brześciu n/Bugiem (obsada według etatu):

a) Pow. Komendant w Łunińcu (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 1 — Łachwa;
„ Nr. 37 — W. Róża;
„ Nr. 40 — Mikaszewicze;

b) Pow. Komendant w Sarnach (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 19 — Ozdamicze (z ofic. łącz. w Łunińcu);
„ Nr. 24 — Rokitno;
„ Nr. — — ewent. będzie później wstawiony.

5. *Województwo Wołyńskie.*

Komendant Wojew. w Łucku (obsada według etatu):

a) Pow. Komendant w Korcu (Naczelnik Rejonu) (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 36 — Ujście;
„ Nr. 8 — Korzec;
„ Nr. 26 — Milatyn (z ofic. łączn. w Równem).

b) Pow. Komendant w Krzemieńcu (obsada według etatu)

dla

B. Str. Gran. Nr. 35 — Ostróg (z ofic. łączn. w Ostrogu);
„ Nr. 6 — Dederkały;
„ Nr. 25 — Łanowce.

6. *Województwo Tarnopolskie.*

Komendant Wojew. w Tarnopolu (na etacie Komendy Powiatowej)

dla

B. Str. Gran. Nr. 38 — Kamionki-Bogdanowka (z ofic. łączn. Zbaraż-Skałat);
„ Nr. 23 — Kopyczyńce (z oficer. łącznik. w Kopyczyńcach);
„ Nr. 39 — Borszczów (z ofic. łączn. w Borszczowie);
„ Nr. 22 — Zaleszczyki (narazie w w rezerwie).

Szkice graficzne dla odnośnych Komendantów Powiatowych i Wojewódzkich dołączam. Organizację powyższą polecam wprowadzić w życie natychmiast w myśl rozkazu o obsadzie personalnej.

Stosunek służbowy dla poszczególnych Komend oraz ich stosunek do władz administracyjnych I i II instancji normuję osobnymi instrukcjami, które w najbliższym czasie zostaną przesłane Komendom.

Wzajemny stosunek Komend przedstawia się następująco:

Główny Komendant Straży Granicznej.
Wojew. „ „ „
Powiat. „ „ „
Komendant Baonu Straży Granicznej.

Droga ta ma być bezwarunkowo zachowana. Po otrzymaniu niniejszego rozkazu wszelka bezpośrednia korespondencja Komend Baonów Straży Granicznej z Głównym Komendantem ustaje. Przynależność Wojew. Komend i Powiatowych Komend Straży Granicznej do właściwych Komisji Gospodarczych ustala się w najbliższych Komisjach Gospodarczych Baonów Str. Gran., wzgl. w Kom. Gosp. najbliższego Garnizonu.

Wykonanie powyższego rozkazu meldować do dnia 10 listopada 1922 r.

Warszawa, dnia 9 listopada 1922 r.
(L. dz. 5893/Og. Org.).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

365.

Okólnik (157) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów i Delegata Rządu w Wilnie w sprawie stosowania art. 19 ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ustaw Nr. 33, poz. 264) o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń.

W ostatnich czasach gminy miejskie coraz częściej zwracają się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o uzyskanie zgody Ministerstwa na stosowanie przez gminy przepisów, przewidzia-

nych w art. 19 Ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (Dz. Ust. Nr. 33, poz. 264).

Jednakże projekty postanowień, jakie gminy Ministerstwu przedkładają do aprobaty w wielu wypadkach nie posiadają niezbędnych warunków zarówno co do treści, jak i formy i dlatego muszą być zwracane do uzupełnienia, co powoduje w następstwie znaczne opóźnienie w załatwieniu sprawy.

Celem uniknięcia zwłoki na przyszłość niniejszem wyjaśniam, że postanowienia takie mogą być wydane tylko w tych gminach miejskich, w których zachodzi konieczna tego potrzeba.

Potrzeba ta musi być oczywiście w wystąpieniu gminy do Ministerstwa odpowiednio uzasadniona.

Wydanie postanowienia obowiązującego zasadniczo winno się opierać na uchwale Rady Miejskiej w każdym razie koniecznem jest przedłożenie w tym względzie uchwały Magistratu.

Postanowienia obowiązujące, wydane za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych, winny zawierać powołanie się na pismo Ministra i ponadto odpowiadać następującym formalnym wymaganiom:

a) postanowienie winno być ujęte w formę imperatywną i zawierać nakaz lub zakaz pewnych czynności ze strony mieszkańców miasta, sankcję karną i środki prawne od orzeczeń Magistratu, wydanych na podstawie tego postanowienia;

b) w postanowieniu należy wyraźnie wskazać organ miejski, do którego mieszkańcy miasta winni się zwracać w sprawach, regulowanych tem postanowieniem;

c) zamiast terminu „Zarząd gminy“ należy używać w tych miastach, w których organ wykonawczy i zarządzający gminą nosi nazwę „Magistratu“, słowo „Magistrat“. W postanowieniach obowiązujących winien być wskazany albo Magistrat albo ten organ, który wykonuje obowiązki Magistratu w sprawach rekwizycji mieszkań (Urząd Mieszkaniowy, Komisja Mieszkaniowa i t. p.);

d) o ile w postanowieniu obowiązującem wymienia się tytuł ustawy należy go wymienić dokładnie. Można natomiast, nie wymieniając zupełnie tytułu ustawy, podać tylko datę oraz numer i pozycję „Dziennika Ustaw“, w którym ustawa została ogłoszona.

Zechce Pan Wojewoda (Delegat) baczyć, aby przedkładane Ministerstwu — wraz z opinją Pana Wojewody (Delegata) — projekty postanowień, odpowiadały powyższym wymogom, w razie zaś stwierdzenia braków w tym względzie należy sprawę zwrócić odnośnemu Magistratowi do uzupełnienia.

Warszawa, d. 1 grudnia 1922 r. (SL. 4524/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

366.

Okólnik (158) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zawierania umów ubezpieczeniowych na terenie Rzeczypospolitej przez zagraniczne towarzystwa ubezpieczeniowe, w Polsce niekoncesjonowane.

Coraz częściej zdarzają się wypadki, że agenci zagranicznych w Polsce niekoncesjonowanych zakładów ubezpieczeń starają się pozyskać ubezpieczenia w granicach Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz tychże zakładów. Wedle nieuchylonych dotąd: na terenie b. dzielnicy rosyjskiej — uchwały Komitetu Ministrów z dnia 19 listopada 1871 r. Nr. 50194, oraz cz. 1, art. 2199 Zb. Pr. Ros. Imp., t. X; na terenie b. dzielnicy pruskiej — ustawy z dnia 12 maja 1901 r. o zakładach ubezpieczeń; wreszcie na obszarze Małopolski — austr. ustawy z dnia 29 marca 1873 r. (Dz. Pr. P. Nr. 42), o zagranicznych zakładach ubezpieczeń, tego rodzaju stan rzeczy jest bezwzględnie niedopuszczalny.

Z tego też powodu zechcą PP. wydać podległym sobie władzom i organom stosowne zarządzenia w kierunku niedopuszczania do zawierania przez wzmiankowane w Polsce niekoncesjonowane zagraniczne towarzystwa ubezpieczeń umów ubezpieczeniowych na terytorjum Rzeczypospolitej. Jednocześnie zechcą PP. polecić podległym sobie organom policji państwowej, aby te przeciwko osobom, akwizującym na rzecz obcych w Polsce niekoncesjonowanych zakładów asekuracyjnych, wdrażały odpowiednie dochodzenia i dotyczące akty dochodzeń kierowały do właściwych władz sądowych.

Warszawa, d. 4 grudnia 1922 r. (B. P. 3574).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński*

367.

Okólnik (159) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie opłat od aktów nadania obywatelstwa.

Na zasadzie art. 2, punktu 6 i art. 6 ustawy z d. 7 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 315) oraz na zasadzie ust. I p. 4 Rozporządzenia ministerjalnego z dnia 8 maja 1922 r. (Dz. Ust. R. P.

Nr. 38 p. 319) pobiera się od aktów nadania obywatelstwa w myśl art. 8 i 9 ustawy z d. 20 stycznia 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 7, p. 44) opłatę stemplową w kwocie 5.000 mk.

Od opłaty tej w myśl § 21 p. 10 powołanego rozp. minist. uwolnione osoby ubogie.

O uwolnieniu od opłaty orzeka władza, obywatelstwo nadająca (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wzgl. Województwo). Według § 24 wspomnianego rozporządzenia winna władza zostawić w aktach notatkę, wyjaśniającą z jakich motywów uznała złożony dowód ubóstwa za dostateczny.

Z prawa tego wypadnie jednak korzystać tylko w nader wyjątkowych wypadkach, z reguły bowiem osobie, która znajduje się w stanie ubóstwa, obywatelstwo nie będzie nadane, z powodu braku warunku, przewidzianego w art. 8 p. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r.

§ 24 cytowanego rozporządzenia postanawia dalej, że opłata, o której mowa, ma być uiszczona gotówką w Kasie Skarbowej. Przed dostarczeniem kwitu z uiszczenia opłaty wydanie (doręczenie) aktu nadania obywatelstwa nie może nastąpić. Kwit z uiszczenia opłaty ma urząd, wydający akt, przechować.

Celem ułatwienia kontroli skarbowej zarządza się, by fakt uiszczenia opłaty, względnie uwolnienie od niej był na akcie nadania uwidoczniony przez wpisanie klauzuli, która stosownie do stanu rzeczy brzmieć będzie:

„Opłatę, przepisaną w kwocie 5.000 mk., uiszczono (poz. dz. .... Kasy Skarbowej w ....) „lub“ od przepisanaj opłaty uwolniony“.

Klauzulę tę umieszcza na akcie władza, wydająca akt nadania obywatelstwa, jako ostatnie zdanie aktu (wzór Nr. 2, dołączony do rozporz. minist. z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 52, poz. 320), ewentualnie na akcie na dole władza doręczająca (władza administracyjna I instancji), jeśli władza wydająca zarządziła ściągnięcie opłaty dopiero równocześnie z wysłaniem aktu, celem doręczenia. W tym ostatnim wypadku winna władza doręczająca przesłać kwit Kasy Skarbowej władzy, akt wydającej. Klauzula ma być zaopatrzona w datę, podpis i pieczęć władzy.

Powyższe wskazówki stosują się także do opłaty, przewidzianej w art. 1 ustawy z d. 24 października 1919 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 88, poz. 468) od aktów zezwolenia na zmianę nazwiska.

Ponieważ całkowite lub częściowe uwolnienie od tej opłaty zastrzeżone jest Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, decyzje Ministerstwa będą zawierały w tym kierunku odpowiednią wzmiankę.

Klauzula, którą władza wydająca akt zezwolenia na zmianę nazwiska (Województwo), wzgl. władza doręczająca (władza admin. I instancji) umieszczać będą na akcie, brzmieć będzie:

„Opłata w kwocie 3.000 mk. uiszczono (poz. dz. .... Kasy Skarbowej w ....) „lub“ całkowicie zwolniony od opłaty na podstawie decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z d. .... 192 .. Nr. ...“

lub

„Opłatę w kwocie .... mk. uiszczono (poz. dz. .... Kasy Skarbowej w ....). Od reszty zwolniony na podstawie decyzji Min. Spr. Wewn. z dnia .... 192 .. r.).

Uiszczenie opłaty stemplowej od poświadczenia obywatelstwa (art. 11 rozp. minist. z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 52, poz. 320), od poświadczeń, wydanych na podstawie art. 15 powołanego rozporządzenia oraz od aktu uznania obywatelstwa (p. 19 instrukcji z dnia 8 sierpnia 1920 r. Nr. AP. 2778/5) należy również uwidaczniać w sposób, odpowiedni na dotyczącem świadectwie.

Z uwagi, że do władz krajowych wpływa wiele podań w sprawach obywatelstwa, stanu osobowego i t. d. od osób, zamieszkałych zagranicą, wypada jeszcze nadmienić, że podania te podlegają opłatom stemplowym w myśl przepisów, ogłoszonych powołanem wyżej rozporz. minist. z d. 8 maja 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 319).

O ile podania te wnoszone są za pośrednictwem konsulatów polskich, konsulaty te pobierają od nich przepisaną opłatę konsularną. Opłata ta pokrywa opłatę stemplową i dla tego w tych wypadkach nie należy od petentów żądać uiszczenia opłaty stemplowej. Jeśli jednak chodzi o świadectwa, wymienione w pozycjach 10, 11, 13, 14 lub 15 części 3-ej taryfy w przedmiocie opłat stemplowych, winien urząd, który świadectwo wydał, podać właściwemu konsulatowi wysokość opłaty stemplowej, która w przypadku poszczególnym ma zastosowanie. W wypadkach tego rodzaju konsulat pobiera oprócz wyżej wymienionej opłaty konsularnej kwotę, podaną mu przez urząd, który wydał świadectwo i zarachowuje na rzecz Skarbu Państwa, potwierdzając uiszczenie na czystopisie załatwienie, względnie na świadectwie urzędu, mającego siedzibę w Polsce. Konsulaty nie będą zawiadamiały o uiszczeniu tych opłat urzędów, od których pochodzą czystopisy, względnie świadectwa.

Jeśli podanie, podlegające opłacie stemplowej, nadeszło z zagranicy bezpośrednio od petenta bez uiszczenia przepisenej opłaty, odnośny urząd w Polsce winien załatwić je definitywnie mimo nieuiszczenia opłaty, a załatwienie, wzgl. czystopis przesłać konsulatowi polskiemu, w którego okręgu petent mieszka, z prośbą o doręczenie załatwienia, wzgl. czystopisu, za uprzednieni uiszczeniem opłaty konsularnej, ewentualnie także opłaty od świadectwa.

Pozostawianie bez biegu tego rodzaju podań, z powodu nieuiszczenia opłaty, byłoby niewłaściwe. Upoważnienie do tego rodzaju postępowania daje § 15 rozporz. minist., o którym wyżej mowa.

Zresztą Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na komunikat Ministerstwa Skarbu, ogłoszony w „Monitorze Polskim“ z dnia 24 listopada Nr. 268.

Warszawa, d. 5 grudnia 1922 r. (AE. 11063/22).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Lenc*

w z. Podsekretarza Stanu.

368.

Okólnik (160) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Komisarza Rządu na miasto st. Warszawę, Komendanta Głównego Policji Państwowej i Delegata Rządu w Wilnie w sprawie opłaty stemplowej od ofert.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 20 października 1922 r. L. 3957 DP. i O. Gr. II, wystosowanem do N. Izby Kontroli Państwa, oznajmiło, co następuje:

Oferty na dostawy do władz, urzędów i zakładów państwowych, składane przez firmy i osoby prywatne, są oświadczeniami prywatno prawnej natury, skierowanemi do władz lub urzędów państwowych, zastępujących Skarb Państwa w charakterze kontrahenta. Tego rodzaju oświadczenia są wedle punktu 11, § 6 przepisów w przedmiocie opłat stemplowych od podań i świadectw urzędowych z d. 8 maja 1920 r. Dz. Ust. Nr. 38, poz. 319) wolne od opłaty stemplowej, ustanowionej dla podań. Uwolnienie to odnosi się także do opłaty stemplowej, przewidzianej dla takich „deklaracji" w pun. 2, Nr. 199, lit. *a*, ustęp *aa* spisu alfabetycznego do rosyjskiej ustawy stemplowej z r. 1900 (dodatek do Rozdziału i Zbioru Praw i Rozporz. z r. 1902, Nr. 73, poz. 759).

Rozporządzenie b. gen. gub. warsz. z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126), a także ustawy stemplowe pruska i niemiecka nie znają osobnej opłaty stemplowej od ofert; zaś w b. dzielnicy austrjackiej oferty—o ile się przedstawiają jako korespondencje kupieckie, t. j. dochodzą od kupców i przemysłowców i tyczą się przedmiotów ich handlu i przemysłu — są również wolne od opłaty stemplowej (§ 9 austr. ustawy z dnia 29 listopada 1864 r., Dz. Ust. Nr. 20).

Z powyższego wynika, że oferty nie podlegają żadnym opłatom stemplowym, z wyjątkiem jedynie ofert, wystawionych na obszarze b. zaboru austrjackiego i to tylko w tym razie, gdy nie pochodzą od kupców i przemysłowców lub nie dotyczą przedmiotów ich handlu lub przemysłu, w takim bowiem razie podlegają stałej opłacie stemplowej — obecnie w kwocie 20 mk.

W razie pisemnego zatwierdzenia (przyjęcia) oferty, powstaje obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej, przewidzianej dla umów, gdyż pisemne zatwierdzenie (przyjęcie) oferty jest pod względem opłaty stemplowej zrównane z formalną umową.

O powyższem zawiadamiam, celem pouczenia podwładnych urzędów.

Warszawa, d. 30 listopada 1922 r. (Pr. B. 7485).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

369.

Okólnik (161) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie eksmisji osób, zwolnionych ze służby państwowej z lokali zarekwirowanych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, co następuje:

Postanowienie ustępu 1, art. 24 ustawy z dnia 4 kwietnia r. b. (Dz. Ust. Nr. 33, poz. 264) wyraźnie normuje prawa osób, korzystająsych z lokali, zarekwirowanych na podstawie dawnej ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. Mówi ono, że osoby te zachowują prawo korzystania z lokali nadal, przyczem ustawa nie robi różnicy, czy dana osoba, korzystająca z zarekwirowanego lokalu, pełni dalej funkcje, które ją swego czasu uprawniały do rekwizycji.

Ponieważ zasadniczo żadna ustawa nie działa wstecz, o ile ustawodawca wyraźnie nie nada pewnej ustawie takiej mocy, co jednak w ustawie z dnia 4 kwietnia b. r. niema miejsca, przeto prawa nabyte na podstawie poprzedniej ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. (Dz. Ust. Nr. 92, poz. 498) nie zostały w niczem do dnia wejścia w życie nowej ustawy, t. j. do dnia 25 maja r. b. naruszone.

Prawa te zostały jednak częściowo od dnia 25 maja r. b. ograniczone przez cytowany poprzednio art. 24 ustawy z dnia 4 kwietnia r. b., który postanawia, że od dnia wejścia w życie ustawy, t. j. 25 maja r. b., zarówno osoby, korzystające z lokali zarekwirowanych, jak i przydzielone im lokale, podlegają wszystkim przepisom ustawy z dnia 4 kwietnia r. b.

Wynikałoby z tego, że do osób tych i lokali stosuje się również ustęp 1, art. 14 nowej ustawy z dnia 4 kwietnia r. b.

Z zestawienia jednak tego ustępu z ustępem 1 art. 24 ustawy z dnia 4 kwietnia r. b. wypływałaby sprzeczność, gdyż ustęp 1, art. 14, głoszący, że prawo korzystania z przydzielonego lokalu przysługuje uprawnionym do otrzymania mieszkania w drodze rekwizycji *tylko na czas pełnienia* przez nich *funkcji* publicznych, wykluczałby prawo z ustępu 1, art. 24, o którym była poprzednio mowa.

Wspomniana zwyż sprzeczność przy bliższym wniknięciu w brzmienie omawianych artykułów oraz intencję ustawodawcy, okazuje się tylko pozorną, gdyż postanowienie ustępu 1, art. 14 odnięsie się jedynie do osób, które otrzymują mieszkania na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia r. b., na co wskazuje choćby cytat art. 1, pp. 2, 3 i 4, pomieszczony w art. 14 tejże ustawy.

Natomiast ustęp 1, art. 24 należy uważać za przepis przejściowy, normujący stosunki prawne, powstałe za czasów działania poprzedniej ustawy, oczywiście z mocą obowiązującą od dnia wejścia w życie nowej ustawy, t. j. 25 maja r. b. Stosunki te wspomniany artykuł normuje w ten sposób, że wprawdzie zachowuje prawo korzystania z mieszkań, zarekwirowanych na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r. — stara ustawa z dnia 27 listopada 1919 r. nie przewiduje bowiem utraty prawa korzystania z zarekwirowanego lokalu w razie wygaśnięcia tytułu, uprawniającego do rekwizycji (art. 1),—jednakże od dnia 25 maja r. b. poddaje te stosunki, jak również osoby, korzystające z rekwizycji, przepisom nowej ustawy, które znacznie ograniczają prawa z dawnej ustawy. Stąd wynika, że osoba, korzystająca z lokalu zarekwirowanego na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r., zachowuje go nadal, chociażby w chwili wejścia w życie nowej ustawy nie była już osobą, uprawnioną do korzystania z rekwizycji, zajmowany zaś przez nią lokal, jako zarekwirowany na podstawie ustawy z dnia 27 listopada 1919 r., podlega między innymi również i przepisowi ustępu 4, art. 9, t. zn , że pozostaje w ewidencji i w dyspozycji zarządu gminy i nie może być bez zgody tejże nikomu odstąpiony.

Warszawa, d. 20 grudnia 1922 r. (SL. 4399/22)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

370.

Okólnik (162) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego), Delegata Rządu w Wilnie i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie stosunku wojskowego żydów, pochodzących z t. zw. Galicji Wschodniej.

Odpowiadając na zapytanie z dnia 12 października r. b. L. AD. 3458/III w kwestji spisu do list poborowych żydów, przynależnych do jednej z gmin Wschodniej Małopolski, a zamieszkałych na terenie Województwa Łódzkiego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, jak następuje:

Sprawę zapisu do list poborowych osób, obowiązanych do służby wojskowej, omawiają artykuły 32, 33 i 34 tymcz. ust. o pow. obow. sł. wojsk. (Dz. P. K. P. Nr. 13, poz. 28 ex 1918 r.), ustalając zarazem kilka różnych kryterjów tego zapisu. W każdem z nich występuje mniej lub więcej istotnie moment zamieszkania. Z zestawienia art. 32 i art. 34 wynika, że w kolejnym porządku tych kryterjów na pierwsze miejsce wysuwa się najbardziej uchwytne pojęcie wpisu do ksiąg stałej ludności, wzgl. analogiczne do niego w innych częściach Państwa pojęcia, jako to przynależności (Małopolska, Śląsk Cieszyński), organizacji stanowych (trzy Województwa kresowe b. zaboru rosyjskiego i Ziemia Wileńska) i stałego miejsca zamieszkania (b. zabór pruski, Górny Śląsk).

Oprócz jednak tego kryterjum, art. 34 podaje w punktach *a*, *b*, *c* i *d* szereg innych, niezależnych od wpisu do ksiąg stałej ludności etc., zaznaczając w zdaniu pierwszem wyraźnie tę niezależność. Podług tych kryterjów wpis do list poborowych ma nastąpić nietylko wtedy, gdyby zapis do ksiąg stałej ludności etc. był nieznany, ale nawet wtedy, gdyby wiadomem było, że odnośny popisowy w innej gminie jest zapisany do ksiąg stałej ludności (przynależny etc), a równocześnie zajdą, co do niego okoliczności, przewidziane w pp. *a*, *b*, *c* i *d*.

Dla oceny kwestji, poruszonej przez P. Wojewodę, szczególnie miarodajnem jest p. *a* art. 34; podaje on jako wyłączny wskaźnik zapisu pojęcie *zamieszkania*. Mowa tu być może tylko o faktycznem zamieszkaniu, przyczem przez miejsce faktycznego zamieszkania, należy rozumieć miejsce, stanowiące ośrodek stosunków życiowych pewnej osoby. Jeżeli popisowy nie jest w możności dowieść, że ośrodkiem jego stosunków życiowych jest inne miejsce, niż to, w którym faktycznie mieszka, to niezależnie od kwestji zapisu do ksiąg ludności (przynależności etc.), ma być wciągnięty do list poborowych tej gminy, w której faktycznie mieszka.

Z powyższego wynika, że tak żydzi, jak wogóle obywatele polscy, bez względu na ich narodowość, przynależni do gmin Małopolski, mający jednak faktyczne miejsce zamieszkania poza terytorjum Małopolski, o ile nie udowodnią, że są obywatelami innego Państwa lub że ośrodkiem ich stosunków życiowych jest inna gmina, niż ta, w której mieszkają, mają być w myśl art. 34 Tymcz. Ust. Wojsk. wpisani do list poborowych tej gminy, w której faktycznie mieszkają.

Kwestja przynależności gminnej tych osób jest również obojętną w tych wypadkach, gdy co do tych osób zajdzie jedna z alternatyw, podanych w pp. *a*, *b* i *c* art. 34.

Wątpliwość, co do możności zapisu tych osób do list poborowych zachodziłaby tylko wtedy, gdyby ich przynależność państwowa polska podlegać miała zakwestjonowaniu. Fakt ten jednak w stosunku do osób, przynależnych w jednej z gmin Wschodniej Małopolski nie zachodzi; żaden przepis ustawodawstwa polskiego nie daje podstawy do przypuszczenia, aby stosunek oby-

watelstwa tych osób, miał być traktowany z innego stanowiska, jak z tego, które wskazuje ustawa o obywatelstwie z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 7, poz. 44). W myśl art. 2, p. 1 *b* ustawy, osoby, mające prawo swojszczyzny w jednej z gmin Wschodniej Małopolski, stały się obywatelami Państwa Polskiego.

Uchwała Rady Obrony Państwa z d. 15 lipca 1920 r., nie ogłoszona w Dzienniku Ustaw, wstrzymująca chwilowo pobór do wojska w t. zw. Galicji Wschodniej, obywateli nie polaków, ani nie zmieniała stosunku przynależności państwowej tych osób, ani też nie stanowiła normy ustawowej, na zasadzie której wyczućby można nieprzewidziany w ustawodawstwie wojskowem osobisty immunitet w postaci zwolnienia tych osób, gdziekolwiek one się znajdują, od obowiązków, nałożonych tymcz. ustawą o służbie wojskowej.

Zresztą zawiadamia się, że obecnie na całem terytorjum t. zw. Galicji Wschodniej został zarządzony powszechny pobór rocznika 1900 i 1901 bez różnicy narodowości reskryptem Min. Spr. Wewn. L. 264/jw z dnia 29 listopada 1922 r.

Warszawa, d. 20 listopada 1922 r. (AW. 1952).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

371.

Okólnik (163) Ministra Spraw Wewnętrznych do Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów i Głównego Komendanta Policji Państwowej w sprawie przejęcia zarządu spraw wewnętrznych b. dzielnicy pruskiej.

W dalszem rozwinięciu zasad, przyjętych w okólniku Nr. 54 z d. 13 kwietnia r. b. Nr. Pr. 2851 w sprawie przejęcia zarządu spraw wewnętrznych b. dzielnicy pruskiej zarządzam następujące zmiany, względnie uzupełnienia tegoż okólnika w poniżej wymienionych paragrafach tegoż okólnika:

Do § 1:

1. Pod literą *B)* zamiast dotychczasowych punktów *j)* i *k)* wpisać jako nowy punkt: *j)* „wszelkie dotyczące administracji wojskowej“, a jako nowy punkt *k)* „zmian nazw miejscowości“.
2. Na końcu § 1 dodać jako nowy ustęp:

   D) Departamentowi Samorządowemu sprawy:

   a) wszelkie mieszkaniowe;
   b) aprowizacji.

Do § 2:

1. W wyliczeniu spraw wydziału ogólnego skreślić słowa: „sprawy dyscyplinarne w postępowaniu formalnem“.
2. W wyliczeniu spraw Wydziału Administracyjnego skreślić słowa: „sprawy, dotyczące administracji wojskowej“.
3. W wyliczaniu spraw Wydziału Samorządowego skreślić słowa: „sprawy mieszkaniowe“ oraz na końcu: „i aprowizacji“.

Do § 4:

1. Zamiast dotychczasowych punktów *e)* i *f)* wpisać jako nowy punkt *e)* „we wszystkich sprawach, dotyczących administracji wojskowej“, a jako nowy punkt *f)* „zmian nazw miejscowości“.
2. Zamiast dotychczasowego punktu *g)* wpisać jako nowe punkty:

   g) we wszystkich sprawach mieszkaniowych;
   h) aprowizacji;
   i) we wszystkich innych sprawach na wyraźne bezpośrednie polecenie Ministra.

Warszawa, d. 10 grudnia 1922 r. (Pr. 9675).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Ant. Kamieński.*

372.

Okólnik (164) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zaliczenia w rachunkach kosztów przejazdów ulgowych kolejami państwowemi.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 4 listopada r. b. L. 2873/DP. na mocy art. 15 rozporządzenia Rady Ministrów z d. 5 sierpnia 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 74, p. 507) wyjaśniło, że przepisy art. 5 powołanego rozporządzenia w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych oraz § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1922 r. w sprawie zmiany przepisów o djetach i kosztach podróży (Dz. Ust. R. P. Nr. 41, poz. 347) stanowiące, że koszty podróży obejmują ceny biletów jazdy koleją“ i że „o ile urzędnik korzystał ze zniżek, przewidzianych w przepisach o przejazdach ulgowych pracowników państwowych kolejami żelaznemi, to należy mu się zwrot opłat zniżkowych“ należy rozumieć w ten sposób, że funkcjonarjuszom państwowym, posiadającym legitymacje służbowe, uprawniające do zniżki na kolejach państwowych, należy przy likwidowaniu kosztów podróży zwracać cenę opłaty zniżkowej biletu jazdy.

Powyższe podaję do wiadomości i zastosowania się.

Warszawa, d. 13 grudnia 1922 r. (Pr. B. 7877).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

373.

Okólnik (165) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie opłat stemplowych od umów, zawieranych z pracownikami państwowymi.

W uzupełnieniu okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 91 z dnia 29 września 1921 r. na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 25 listopada r. b. L. 4608/DP. i O. Gr., oznajmiam, co następuje:

1. Umowy, zawierane przez urzędy i władze państwowe z pracownikami kontraktowymi w myśl okólnika Prez. Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1920 r. Nr. 518/20 i z szoferami w myśl okólnika Prez. Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1919 r. Nr. 16076/19 i 24 lutego 1920 r. Nr. 1775, według dołączonych do okólników wzorów, a więc na czas nieoznaczony, podlegają następującym opłatom stemplowym:

a) jeśli umowę zawarto na obszarze b. okupacji niemieckiej lub na obszarze Województw Nowogródzkiego, Poleskiego i Wołyńskiego albo w powiatach Grodzieńskim, Wołkowyskim i Białowieskim Województwa Białostockiego — jednorazowej opłacie stemplowej w wysokości $^1/_4{}^0/_0$ od kwoty jednorocznego wynagrodzenia (wedle § 4, ustęp 2 rozp. b. G.-G. Warsz. z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126, poz. 27, ustęp 1 i 2 dołączonej do tegoż rozporządzenia taryfy i § 1 1) rozporz. Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 82, poz. 567), z tem jednak, że przy rocznem wynagrodzeniu, nieprzenoszącem 2.000 mk., umowy te są wolne od opłaty stemplowej w myśl poz. 27, ustęp 3, lit. *b* powołanej taryfy.

b) jeśli umowę zawarto na obszarze b. okupacji austrjacko-węgierskiej opłacie aktowej wyższej normy w wysokości $^1/_2{}^0/_0$. Wedle art. 50, ustęp 1 *a* i 51 ustęp 1 ros. ust. stempl. z r. 1903 oraz art. 1 i 11, § 10, p. 2 rozp. c. i k. Zarządu Wojsk. w Polsce z dnia 27 sierpnia 1918 r. (Dz. Rozp. Cz. XVI), przytem w myśl art. 34 ros. ust. stempl. z r. 1903 oraz noweli z dnia 16 grudnia 1914 r. (Zb. Pr. i Rozp. z r. 1914 Nr. 366) za podstawę wymiaru przyjmuje się wartość rocznego wynagrodzenia, a przypadająca od takiej umowy, opłata winna być uiszczona co-rok, podczas całego czasu trwania umowy, z początkiem każdego roku;

c) jeśli umowę zawarto na obszarze b. zaboru austrjackiego podlega ona jednorazowo należytości wedle skali III od trzykrotnego iloczynu rocznego wynagrodzenia (wedle poz. 40 *a* austr. ustawy z dnia 13 grudnia 1862 r. L. 89 dz. u. p. oraz § 16 *e* austr. ustawy z d. 9 lutego 1850 r. L. 50 dz. u. p.), przyczem się nadmienia, że w myśl uwagi 2 do wspomnianej poz. taryfy 40 lit. *a* opłata ta może być uiszczona w 12 równych ratach miesięcznych;

d) jeśli umowę zawarto na obszarze b. zaboru pruskiego, uiścić należy opłatę stemplową w wysokości $^1/_4{}^0/_0$ od jednorocznego umówionego wynagrodzenia (poz. 71.2 i § 5, ust. 6 ustawy pruskiej stemplowej i § 2 *d* rozp. Min. Skarbu z dnia 14 lipca 1922 r., Dz. Ust. Nr. 62, poz. 557).

Wobec trudności, połączonej z jednorazowem uiszczeniem opłaty stemplowej, Min Skarbu zgodziło się, by także na obszarze b. okupacji niemieckiej i w b. zaborze pruskim, spłata tej należności była rozkładana na 12 równych rat miesięcznych lecz tylko w tych wypadkach, gdy jest absolutna pewność, że należność będzie ściągnięta.

Zaznacza się przytem, że we wszystkich powyższych przypadkach przez wyraz „wynagrodzenie" rozumieć należy nietylko perjodycznie wypłacane wynagrodzenie w pieniądzach lecz także dodatki w naturze, jak np. przy umowie z szoferami roczną wartość użytkową mieszkania, wartość światła i opału, względnie umówiony za nie ekwiwalent w pieniądzach.

Jeśli umowa określa wynagrodzenie nie cyfrowo w pieniądzach lecz według stopnia służbowego, opłatę stemplową oblicza się od sumy, ustalonej na podstawie wynagrodzenia, przysługującego wedle norm obowiązujących w chwili zawarcia umowy.

2. W razie zmiany w uposażeniu, a w szczególności, gdy urzędnik od tego samego nadającego posadę albo tegoż prawnego następcy otrzymuje inną tak samo albo wyżej datowaną posadę, to w b. dzielnicy austrjackiej należy w pierwszym wypadku zapłacić tylko stałą należytość stemplową w kwocie 20 mk. od każdego arkusza, w drugim zaś należytość tylko od nadwyżki płacy. W tym ostatnim wypadku należy jednak udowodnić, że uiszczono należytość od poprzednio uzyskanych poborów (uwaga 3, poz. taryfy 40 austr. ustawy należyt. z dnia 13 grudnia 1862 (Dz. Pr. Nr. 89).

W b. okupacji austrjackiej oblicza się opłatę stemplową od umów o najem usług, zawartych na czas nieoznaczony od wynagrodzenia corocznego (art. 34 ros. ustawy stemplowej z roku 1903), a zatem i zmiana w uposażeniu może być coroczn e uwzględniona.

Wedle przepisów rozp. b. Gen.-Gub. Warsz. z d. 19 lipca 1916 r. (D'. Pr. Nr. 40,

poz. 126) (poz. 27(2) taryfy) obowiązującego w b. okupacji niemieckiej i wedle ustawy stemplowej pruskiej obowiązującej w b. zaborze pruskim (poz. 71.2 (2) taryfy), oblicza się opłatę stemplową przy umowach na czas nieoznaczony wedle wynagrodzenia za 1 rok zgóry, wobec czego ewentualne podwyższenie w uposażeniu nie może być uwzględniane.

3. Jeśliby umowę zawarto na czas ściśle określony, opłatę stemplową należy obliczać na obszarach b. okupacji niemieckiej i austrjacko-węgierskiej od sumy wynagrodzenia za cały umówiony czas trwania umowy (art 34 ros. ust. stempl. z r. 1903 i poz. 27, ust. 2 taryfy, dołączonej do rozp. b. G. G. Warsz. z dnia 19 lipca 1916 r., Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126). Zasada ta obowiązuje także na obszarze b. zaboru austrjackiego, ale tylko wtedy, jeżeli umowa o najem usług ma trwać nie dłużej, niż dziesięć lat. Jeżeli zaś czas trwania umowy określony jest na lat dziesięć lub dłużej, natenczas podstawę wymiaru stanowi dziesięciokrotny iloczyn rocznego wynagrodzenia (§ 16*a* i *b* ust. z dnia 9 lutego 1850 r., Dz. p. p. austr. Nr. 50).

W ustawie stemplowej pruskiej, obowiązującej na obszarze b. zaboru pruskiego, niema w tym kierunku specjalnych przepisów. Z ogól nych zasad tej ustawy wynika, że opłatę stemplową od takich umów należy obliczyć za cały umówiony czas trwania umowy.

Warszawa, d. 13 grudnia 1922 r. (Pr. B 7996).

Za Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Lenc*
w z Podsekretarza Stanu.

374.

Okólnik (166) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów i Władz im podległych w sprawie nowych przepisów dla wszystkich urzędników Min. Spr. Wewn.

Poniższy okólnik podaje się do wiadomości i zastosowania PP. Dyrektorów Departamentów, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, d. 24 grudnia 1922 r. (Pr. 10466).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

Obejmując w obecnym ciężkim momencie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych od podległych mi władz i urzędów żądać stanowczo będę:

1) bezwzględnej karności;
2) szybkości i sprawności w pracy — wykluczający szkodliwy system biurokratyczny;
3) inicjatywy w działaniu oraz zdecydowanej woli w przeprowadzeniu zamierzeń;
4) bezwzględnej surowości w stosunku do siebie i podwładnych;
5) jaknajdalej posuniętego objektywizmu państwowego, który wymaga od każdego urzędnika wyrzeczenia się w służbie sympatji i zobowiązań partyjnych.

Dziś każdy urzędnik jest żołnierzem na posterunku. Jedyną sprawą, której służy i broni jest tylko i wyłącznie interes Państwa.

Kto nie poczuwa się, ażeby mógł w tych warunkach sprostać swym obowiązkom winien sam zgłosić swe ustąpienie, nie czekając aż go usuną zwierzchnicy

PP. Wojewodów wzywam do ścisłego przestrzegania powyższych zasad w urzędowaniu, którego celem jest utrzymanie praworządności i zupełnego spokoju w kraju.

Warszawa, d 17 grudnia 1922 r. (Pr. 10466).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sikorski*
Generał Dywizji.

375.

Okólnik (167) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie dodatku uzdrowiskowego.

Celem wprowadzenia w życie rozporządzeń Rady Ministrów w przedmiocie dodatku uzdrowiskowego, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 49, poz. 472) zarządziło Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prez. Rady Ministrów i Ministerstwa Zdrowia Publicznego pismem okólnem z dnia 21 listopada 1922 r. L. 2627 D. P. Wydz. Adm., co następuje:

I. Uzdrowiskami w rozumieniu § 1 wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 49, poz. 432) są następujące miejscowości:

a) uzdrowiska z frekwencją ponad 3 000 kuracjuszów:

Inowrocław (Województwo Poznańskie);
Iwonicz („ Lwowskie);
Nałęczów („ Lubelskie);
Żegiestów („ Krakowskie);

b) uzdrowiska z frekwencją ponad 5.000 kuracjuszów:

Busk (Województwo Kieleckie);
Rabka („ Krakowskie);
Szczawnica („ „
Truskawiec („ Lwowskie);

c) uzdrowiska z frekwencją ponad 10.000 kuracjusrów:

Ciechocinek(Województwo Warszawskie);
Krynica („ Krakowskie);
Otwock („ Warszawskie);
Zakopane („ Krakowskie).

Prawo poboru dodatku uzdrowiskowego, którego wysokość określono w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 78, poz. 704) na 25%, 40%, wzgl. 50% dodatku drożyźnianego (zależnie od frekwencji uzdrowiska) przysługuje wszystkim funkcjonarjuszom państwowym, pobierającym uposażenie na mocy ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 65, poz. 429—433) oraz tym pracownikom kontraktowym, których wynagrodzenie umowne nie przekracza uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, spełniających analogiczne czynności, o ile wymienieni funkcjonarjusze mają siedzibę urzędową w czasie trwania sezonu w jednym z wymienionych uzdrowisk. Czas trwania sezonu kąpielowego określa się dla wszystkich uzdrowisk z wyjątkiem Zakopanego i Krynicy terminem od 15 maja do 30 września, w Krynicy od 15 maja do 15 października, zaś w Zakopanem cały rok.

Dodatek uzdrowiskowy należy się tylko za czas służby, odbytej faktycznie w odnośnych miejscowościach i płatny jest zdołu w ostatnim dniu każdego miesiąca, względnie w ostatnim dniu sezonu.

Należy natychmiast zarządzić wypłatę dodatku uzdrowiskowego za czas ubiegły, począwszy od dnia 1 czerwca r. b., przyczem zaznacza się, że dodatek ten winien być księgowany na ciężar wydatków osobowych w odpowiedniej pozycji „dodatki drożyźniane“ preliminarza budżetowego.

Nadmienia się przytem, że przy wypłacie dodatku uzdrowiskowego za czas od dnia 1 czerwca r. b. do dnia 1 listopada r. b. nie należy uwzględniać dodatków procentowych miesięcznego i wyrównawczego, których wysokość wynosiła w październiku r. b. 250% ustawowego uposażenia miesięcznego, że natomiast z uwagi na uchwaloną od dnia 1 listopada r. b. podwyżkę uposażenia o pewien procent pełnych poborów służbowych, przypadających do wypłaty za miesiąc październik r. b. należy, począwszy od wypłaty dodatku za listopad r. b., uwzględniać stale przy wymiarze dodatku uzdrowiskowego wszystkie dodatki procentowe t. zw. miesięczne i wyrównawcze, przyznane w miesiącu październiku r. b., a w ten sposób obliczony dodatek uzdrowiskowy należy podwyższać w tym stopniu, w jakim od listopada r. b. wzrastać będzie uposażenie październikowe.

II. Funkcjonarjusze państwowi oraz pracownicy kontraktowi otrzymują, począwszy od dnia 1 czerwca r. b. w razie delegowania ich do miejscowości, zaliczonych zgodnie z pierwszym ustępem niniejszego okólnika do uzdrowisk w czasie sezonu dodatek w wysokości 25%, 40%, wzgl. 50% uzupełnienia djet normalnych zależnie od frekwencji odnosnego uzdrowiska. Od *prawa* pobierania tego dodatku wyłączeni są funkcjonarjusze państwowi, pobierający już dodatek uzdrowiskowy (§ 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z d. 21 sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmiany rozporządzenia z d. 7 czerwca 1922 r. o dodatku uzdrowiskowym, Dz. Ust. Nr. 78, poz. 704).

Warszawa, d. 17 grudnia 1922 r. (Pr. B. 8050).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

376.

Okólnik (168) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie zapobiegania szerzeniu się w druku wiadomości, uwłaczających godności P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Ministrów oraz powadze Sejmu, Senatu i Urzędów państwowych.

Wobec ukonstytuowania się Sejmu i Senatu obowiązuje obecnie przepis art. 2 Konstytucji, który głosi, że organami władzy zwierzchniej są Sejm i Senat, Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi Ministrami oraz niezawisłe Sądy.

W związku z tem organy władzy zwierzchniej, a w szczególności osoba Prezydenta Rzeczypospolitej, jako przedstawiciela Państwa na zewnątrz i Szefa władzy wykonawczej, winny być otaczane specjalnym szacunkiem ze strony wszystkich obywateli Państwa, wszelkie zaś wystąpienia, zmierzające do obniżenia ich autorytetu, winny spotkać się z najenergiczniejszem przeciwdziałaniem ze strony władz powołanych, opartem na rozporządzalnych środkach prawnych.

Zwracając na powyższe szczególną uwagę Panów, polecam w razie stwierdzenia w druku wystąpień, obniżających powagę, godność i autorytet organów władzy zwierzchniej oraz w razie nieposzanowania urzędów państwowych, kierować się odnośnemi postanowieniami, zawartemi w ustawach karnych.

Warszawa, d. 19 grudnia 1922 r. (BC 8217/22).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sikorski.*

377.

Okólnik (169) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie zmiany we wzorach druków do przepisów rachunkowo-kasowych.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli wprowadza we wzorach druków do Przepisów Rachunkowo-Kasowych" (Monitor Polski Nr. 285 i Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 46 z r. 1921), począwszy od dnia 1 stycznia 1923 r. następujące zmiany:

1. We wzorze Nr. 5 do § 23 (wzór asygnacji) wykreśla się w nagłówku asygnacji słowo „Ministerstwo . . . .", natomiast na grzbiecie na właściwej asygnacji i na talonie po słowie „Budżet" wstawia się słowo „Ministerstwa . . . .", nadto na grzbiecie wstawia się „par" między „dział" a „poz.".
2. We wzorze Nr. 7 do § 34 (wzór wykazu asygnacji z upoważnieniem do wypłaty (w nagłówku po słowach „Wzór do § 34 Przep. Rach.-Kas." dodaje się „i § 89 Instrukcji", w wykazie zaś napis przedziałki pierwszej „Nr. bieżący" zastępuje się napisem „Nr. asygnacji".
3. We wzorze Nr. 8 do § 41 (wzór listy płatniczej) napis w nagłówku ostatniej przedziałki zmienia się na „Kwota otrzymana słowami i podpis odbierającego".
4. We wzorze Nr. 10 do § 65 napis na stronie tytułowej „Księga depozytów rzeczowych, złożonych do przechowania w opieczętowanych skrzynkach i kopertach" uzupełnia się słowami „w Kasie Skarbowej w . . . . "
5. We wzorze Nr. 11 do § 69 (wzór księgi kredytów i rozchodów budżetowych) przedziałkę 15, oznaczoną napisem „Suma wypłacona" dzieli się na dwie, a mianowicie: jedna z napisem „w Kasie miejscowej", druga zaś z napisem „w innych Kasach".
6. We wzorze Nr. 16 do § 78 zmienia się napis tytułowy następująco: „Spis przychodowych wykazów szczegółowych na sumy wpłacone do Kas Skarbowych na rachunek Ministerstwa (Urzędu) . . . ." Oprócz tego po przedziałce z napisem „Suma" wprowadza się przedziałkę z napisem „Ilość załączonych wykazów".
7. We wzorze Nr. 19 do § 78 (wzór wyciągu z ksiąg rozchodowych) wprowadza się, jako drugą przedziałkę z napisem „Stan kredytu z końcem miesiąca sprawozdawczego", tudzież zamiast przedostatniej przedziałki z napisem „Pozostałość i t. d."—dwie przedziałki, a mianowicie: jedną z napisem „Pozostało z końcem miesiąca sprawozdawczego niezrealizowanych asygnacji na sumę", druga zaś z napisem „Pozostało kredytu (przedziałka 13 księgi kredytów").
8. We wzorze Nr. 25 do § 83 (wzór zestawienia obrotów kasowych) napis w nagłówku przedziałki 19 „Ogółem" zmienia się na „razem", bezpośrednio po tej przedziałce wprowadza się nową przedziałkę z napisem „Ogólna suma obrotów gotówkowych łącznie ze stanem Kasy", a jako ostatnią przedziałkę z napisem „Ogólna suma obrotów w papierach wartościowych łącznie ze stanem Kasy". Nadto we wzorze tym zmienia się porządek przedziałek w ten sposób, że przedziałki, oznaczone napisem „Sumy obrotowe", następują po przedziałkach, oznaczonych „Sumy budżetowe".

Warszawa, d. 19 grudnia 1922 r. (Pr. B. 7634).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(-) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

378.

Okólnik (170) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie potrącania podatku dochodowego od 1 stycznia 1923 roku.

Pismem z dnia 9 grudnia r. b. L. D. P. 886 V Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 112 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 82, p. 550) zarządziło, aby pobór podatku dochodowego, przy-

padającego wedle przepisów Działu II ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 29, p. 232) od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, poczynając od dnia 1 stycznia 1923 r. był dokonywany wedle skali następującej:

Liczba porządkowa	Roczna wysokość wynagrodzenia w tysiącach marek		Stopa procentowa
	ponad	do	
1	2.000	2.400	0,3%
2	2.400	3.000	0,4%
3	3.000	3.600	0,5%
4	3.600	4.800	0,7%
5	4.800	7.200	0,9%
6	7.200	9.600	1,1%
7	9.600	12.000	1,4%
8	12.000	15 600	1,7%
9	15.600	19.200	2%
10	19.200	22.800	2,5%
11	22.800	26.400	3%
12	26.400	30.000	3,5%
13	30.000	34.000	4,5%
14	34.000	38.000	5,5%
15	38.000	42.000	7%
16	42.000	46.000	8,5%
17	46.000	50.000	10%
18	50.000	52.000	11,5%
19	52.000	55.000	13%
20	55.000	58.000	13,6%
21	58.000	62.000	14,3%
22	62.000	66.000	15%
23	66.000	70.000	15,7%
24	70.000	75 000	16,5%
25	75.000	80.000	17,3%
26	80.000	85.000	18,1%
27	85.000	90.000	18,8%
28	90.000	95.000	19,5%
29	95.000	100.000	20,2%
30	100.000	105.000	20,9%
31	105.000	110.000	21,6%
32	110.000	115.000	22,3%
33	115.000	120.000	23%
34	120.000	180.000	24%
35	180.000	240.000	25%
36	240.000	300.000	26%
37	300.000	360.000	27%
38	360.000	450.000	28%
39	450.000	540.000	29%
40	540.000	720 000	30%
41	720.000	900.000	31%
42	900.000	1.200.000	32%
43	1.200.000	—	33%

Powyższe zarządzenie ma moc obowiązującą, aż do uregulowania w drodze ustawodawczej sprawy potrąceń podatku dochodowego na rok 1923.

Warszawa, d. 19 grudnia 1922 r. (Pr. B. 8128).
Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
Podsekretarz Stanu.

379.

Okólnik (171) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie pobierania państwowego podatku dochodowego przy wypłatach zapomóg bezzwrotnych.

Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 4 grudnia 1922 r. L. D. P./852/V oznajmiło, co następuje:

Jeżeli bezzwrotne zapomogi, przyznawane pracownikom z tytułu ich stosunku służbowego

nie są przeznaczone na wynagrodzenie kosztów, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych, wówczas należą do kategorji wynagrodzeń, podlegających podatkowi dochodowemu na podstawie przepisów działu II ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 28, poz. 232) ponieważ w myśl art. 20 ustawy z d. 16 lipca 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 82, poz. 550) winny być uważane za dochód z uposażeń służbowych.

Wobec powyższego, przy wypłacie zapomóg na wpisy szkolne należy potrącać podatek dochodowy na zasadach, wyłuszczonych w art. 27 cytowanej ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 r.

Powyższe należy stosować przy wymiarze podatku dochodowego.

Warszawa, d. 24 grudnia 1922 r. (Pr. B. 8045).

Za Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

380.

Okólnik (172) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie interpretacji rozporządzeń o kosztach podróży.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z d. 11 grudnia r. b. L. 2105 D. P. oznajmia, co następuje:

Urzędnik państwowy może przy przejazdach służbowych likwidować koszta biletu kolejowego tej klasy, do której ma prawo, jakkolwiek odbył podróż w niższej klasie kolejowej.

Prawo likwidowania kosztów podróży służbowej nie przysługuje mu, o ile odbył ją bezpłatnie, korzystając ze środka lokomocji należącego do Skarbu Państwa np. samochodu służbowego.

Urzędnik państwowy może likwidować koszta dorożki z dworca i na dworzec, z przystani i na przystań wedle obowiązującej taryfy, wydanej przez właściwą władzę administracyjną, chociażby nie używał dorożki.

Urzędnicy, którzy przy podróżach do mniejszych miejsci odbywają drogę do dworca bądźto ze względów oszczędności, bądźto z braku dorożki pieszo, korzystają z uprawnienia, określonego w poprzednim ustępie.

Po myśli art 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 maja 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 41, poz. 347) przy miejscowych komisjach w miejscowościach, liczących ponad 50.000 mieszkańców, nie można żądać zwrotu kosztów dorożki, o ile odległość punktu komisyjnego od urzędu, wzgl. mieszkania, nie wynosi więcej, niż 2 km, można natomiast w takich wypadkach domagać się zwrotu kosztów przejazdu tramwajem.

Przy miejscowych komisjach w miejscowościach, liczących ponad 50.000 mieszkańców, może urzędnik żądać zwrotu kosztów dorożki, gdy odległość punktu komisyjnego od urzędu, wzgl. mieszkania, wynosi więcej niż 2 km.

Przy miejscowych komisjach nie przysługuje urzędnikowi prawo do likwidowania żadnych kosztów podróży oprócz zwrotu kosztów przejazdu dorożką, wzgl. tramwajem po myśli poprzednich ustępów.

Warszawa, d. 24 grudnia 1922 r. (Pr. B. 8307).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(—) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

381.

Okólnik (173) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. stoł. Warszawę w sprawie uprawnień zwalnianych z wojsk polskich chorążych.

Na posiedzeniu w dniu 10 maja r. b. Rada Ministrów powzięła następującą uchwałę w przedmiocie uprawnień zwalnianych z wojsk polskich chorążych:

„Uchwałę Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 1921 r. (Mon. Pol. Nr. 27) w przedmiocie obsadzania posad w pewnych kategorjach czynności przez wysłużonych podoficerów zawodowych i majstrów wojskowych rozciąga się na wysłużonych chorążych wojsk polskich, którzy przed uzyskaniem stopnia chorążego byli podoficerami zawodowymi, wzgl. majstrami wojskowymi".

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania w ślad za okólnikiem Ministerstwa z dnia 11 lutego 1921 r. (Nr. kol. 452) Nr. O. P. 6664/1.

Warszawa, d. 24 grudnia 1923 r. (PO. 14295).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych
(-) *K. Lenc*
w z. Podsekretarza Stanu.

382.

Okólnik (174) Ministra Spraw Wewnętrznych do Wojewodów oraz Delegata Rządu w Wilnie w sprawie organizacji władz dyscyplinarnych dla urzędników Głównego Urzędu Ziemskiego.

Główny Urząd Ziemski zwrócił się w myśl okólnika Prezydenta Ministrów z dnia 12 maja 1922 r. L. 8888 oraz art. 1 ustawy z d. 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 21, r. 1922, poz. 165), do

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z prośbą o wyrażenie zgody na przyłączenie pod względem dyscyplinarnym urzędników i funkcjonarjuszów Okręgowych Urzędów Ziemskich do właściwych Komisji Dyscyplinarnych przy Urzędach Wojewódzkich.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stosownie do art. 1, ustępu 3 i art. 2, ustępu 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 21, r. 1922, poz. 165), pismem L. P. O. 9390, wyraziło na to zgodę, wobec czego Główny Urząd Ziemski zamianował właściwych urzędników członkami Komisji Dyscyplinarnych przy poszczególnych Urzędach Wojewódzkich.

Powyższe podaje się Panom do wiadomości i zastosowania się.

Spis urzędników, mianowanych przez Pana Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego członkami Komisji Dyscyplinarnych, przy odnośnych Urzędach Wojewódzkich i Urzędzie Delegata Rządu w Wilnie, będzie przesłany Panom osobno przy reskryptach imiennych wraz z odpisami dekretów nominacyjnych.

Warszawa, d. 24 grudnia 1922 r. (PO. 7488).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *K. Lenc*

w z. Podsekretarza Stanu.

383.

Okólnik (175) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie wjazdu do Polski cudzoziemców.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych otrzymuje coraz liczniejsze zażalenia Konsulatów polskich na granicy, iż poszczególne władze administracyjne I instancji, wbrew zupełnie kategorycznemu zarządzeniu okólnika Nr. 85 z dnia 27 maja r. b. Nr. B. B. 12544 (Dz. Urz. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 5, poz. 170) wydają zaświadczenia o braku przeszkód na wjazd poszczególnych osób do Polski bezpośrednio na ręce interwenjującym w tych sprawach lub zawiadamiają ich o swej przychylnej opinji, kierowanej do Konsulatów Ministerstwa Spraw Zagranicznych lub Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Ponieważ opinja władzy administracyjnej I instancji nie przesądza decyzji w tych sprawach władz powołanych, a fakt, że petenci znają opinję lokalnych organów, powoduje konieczność dość przykrych wyjaśnień, narażając jednocześnie powagę władz państwowych na uszczerbek, zaznaczam, iż pomijanie przez podległe Panu władze przepisów w cytowanym powyżej okólniku podanych jest niedopuszalne i polecam kategorycznie wzbronić stosowania na przyszłość tego trybu postępowania. Do władz administracyjnych I instancji należy jedynie ustalanie niezbędnych danych osobistych, przyczem w żadnym wypadku wyniki przeprowadzonych dochodzeń nie powinny być podawane do wiadomości osób zainteresowanych.

Zwracam również uwagę Pana, że opinje wydawane przez władze administracyjne I instancji cechuje nienależyte zrozumienie celu, w jakim są one wydane i że zostają one powzięte bez dostatecznego rozważenia stosunków, panujących na terenach, podległych ich władzy politycznej.

Jednocześnie polecam przestrzec podległych Panu kierowników urzędów administracyjnych I instancji, że jeżeli dojdzie do wiadomości mojej fakt przekroczenia instrukcji, podanych w okólniku Nr. 85, to będą oni pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej za przekroczenia art. 21 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 21, poz. 164 z 1922 r.).

Ponieważ okólnik Nr. 85 rozciągał się na całe terytorjum Rzeczypospolitej, za wyjątkiem b. zaboru pruskiego, obecnie moc jego rozciągam również na obszary Województw Pomorskiego i Poznańskiego.

Warszawa, d 28 grudnia 1922 r. (BB. 22145).

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *Sikorski.*

384.

Okólnik (177) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów, Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie walki z lichwą.

Ustawa z dnia 5 sierpnia 1922 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 69, poz. 618) wkłada na władze administracyjne obowiązek ścigania przestępstw lichwy wojennej w rozumieniu ustaw z d. 2 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 449) i z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 69, poz. 618). Srożąca się obecnie drożyzna i ciągłe wahania cen i konjunktur na rynku gospodarczym stwarzają podatny grunt dla działalności elementów nieuczciwych w kierunku wyzysku ludności przez stałe podbijanie cen, magazynowanie i ukrywanie artykułów najniezbędniejszych w nadziei osiągnięcia kosztem najszerszych mas ludności nieuczciwych zysków. Prócz tego cała masa przygodnych pośredników utrudnia normalny obieg towarów, obciążając ich

ceny i tak wygórowane nieuczciwym i gospodarczo nieuzasadnionym zyskiem.

Zwracając na powyższe uwagę, wzywam Pana Wojewodę (Delegata Rządu, Komisarza Rządu), do polecenia podległym sobie organom energicznego ścigania przestępstw, przewidzianych w obowiązujących przepisach o walce z lichwą.

Warszawa, d. 29 grudnia 1922 r. (SA. 1562).

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) *Sikorski.*

385.

Okólnik (178) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wojewodów (prócz Poznańskiego, Toruńskiego i Śląskiego), Delegata Rządu w Wilnie oraz Komisarza Rządu na m. st. Warszawę w sprawie obowiązku właścicieli, rządców i dozorców domów, przeciwdziałania tajnemu gorzelnictwu.

Rozporządzenie Rady Ministrów z d. 11 października 1922 r. o obowiązku właścicieli, zarządców i dozorców domów przeciwdziałania tajnemu gorzelnictwu (Dz. Ust. Nr. 96, poz. 883), wydane na podstawie art. 2 ustawy z d. 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu, nadanem mu ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 69, poz. 618), weszło stosownie do § 5 wspomnianego na wstępie rozporządzenia, w życie z dnia 24 listopada 1922 r. i nakłada obowiązek na właścicieli, zarządców oraz dozorców domów i innych zabudowań, zwracać uwagę, czy w pomieszczeniach, znajdujących się w nieruchomościach, podlegających ich pieczy, nie uprawia się potajemnego gorzelnictwa i donosić natychmiast władzy o wszelkich w tym względzie spostrzeżeniach, wzgl. podejrzeniach. Winni zaniedbania określonego wyżej obowiązku, jeżeli z okoliczności wynika, iż mieli możność spełnienia go, będą karani przez władze administracyjno-polityczne I instancji aresztem do 3-ch miesięcy i grzywną do miljona marek lub jedną z tych kar, o ile czyn nie stanowi przestępstwa, ulegającego surowszej karze sądowej (współudział w tajnem gorzelnictwie). Ze względu na doniosłe znaczenie wspomnianego rozporządzenia, zechcą PP. Wojewodowie, Delegat Rządu w Wilnie oraz Komisarz Rządu w Warszawie zarządzić, aby podległe im organa treść takowego jaknajszerzej do wiadomości ogółu ludności podali, nadmieniając jednocześnie, że za przyczynianie się do wykrycia tajnej gorzelni przyznaje się nagrody w granicach od 90.000 do 450.000 marek (także donosicielom) nadto, aby w każdym poszczególnym wypadku wykrycia tajnej gorzelni badano, czy zachodzą warunki do pociągnięcia właściciela, zarządcę lub dozorcę domu do odpowiedzialności karnej za zaniedbanie.

Warszawa, d. 30 grudnia 1922 r. (BP. 5139).

Minister Spraw Wewnętrznych
w zastępstwie
(—) *K. Lenc.*

Obwieszczenia o rejestracji stowarzyszeń.

386.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 14 maja 1922 r. Nr. B. S. 789/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 708 stowarzyszenie pod nazwą „Koło b. wychowańców gimnazjum imienia Króla Władysława IV.

387.

Na zasadzie postanowienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 sierpnia 1922 r. Nr. B. S. 1738/22 wciągnięto do rejestru stowarzyszeń i związków pod Nr. 770 stowarzyszenie pod nazwą „Towarz. opieki nad sierotami i dziećmi biednych żydów miasta Warszawy“ (Oje Mojsze) „Namiot Mojżesza“.

Ruch służbowy

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych od 15 października do 15 listopada 1922 r.

Zarząd Centralny:

Przeniesieni do Centralnego Zarządu Ministerstwa:

Hipolit Wohl — urzędnik Vb kat. płacy — z Głównego Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją.

Bolesław Seroka — urzędnik VII st. sł. - z Głównego Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją.

Mianowani:

Stanisław Piwocki naczelnikiem Wydziału w V st. sł.

Ryszard Lenartowicz—urzędnikiem VI st. sł.

Kazimierz Abramowicz — prow. urzędnikiem VI st. sł.

Dr. Adam Wawrausch — urzędnikiem VII st. służb.

Kazimierz Rogucki — urzędnikiem VIII st. sł.

Jadwiga Zegartowa — urzędniczką VIII st. sł.

Kazimiera Zarnowska—urzędniczką IX st. sł.

Helena Nivetówna — p. o. urzędn. IX st. sł.

Mieczysława Bursztynówna — p. o. urzędn. IX st. sł.
Cezaryna Pęczalska — urzędniczką IX st. sł.
Apolonja Ptaszyńska — urzędn. X st. sł.
Halina Adamowiczówna—prow. urz. X st. sł.
Regina Piątkowska — prow. urzędn. X st. sł.
Irena Cholewicka — prow. urzędn. XI st. sł.

Zwolnieni ze służby:

Dr. Juljusz Dunikowski — Podsekretarz Stanu — wskutek zamianowania Sędzią Najw. Tryb. Administracyjnego.

Dr. Adolf Rappe — naczelnik Wydziału — wskutek zamianowania Sędzią Najw. Trybunału Administracyjnegu.

Roman Rekowski—referent—wskutek przenlesienia do Najw. Tryb. Administracyjnego.

Janina Wirtzówna — urzędn. IX st. sł. — na zasadzie art. 59 i 60 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r.

Władysława Żymirska—urzędn. VIII st. sł.— na zasadzie art. 59 i 60 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r.

Władze Administracyjne II Instancji.

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Warszawie:*

Misjon Józef — prow. urzędnikiem VII st. sł.
Prow. urzędnik VII st. sł. — Dr. Bronisław Cetis — urzędn. VII st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim Wołyńskim *w Łucku:*

Kazimierz Chyliński—prow. urzędn. VI st. sł.
Prow. urzędn. VII st. sł. — Remigjusz Kamiński — urzędn. VII st. sł.
Prow. urzędnik VIII st. sł.—Franciszek Brzozowski — urzędn. VII st. sł.
Henryk Podwiński—prow. urzędn. VII st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Nowogródku:*

Prow. urzędnik VI st. sł. — Stefan Wiśniewski — urzędn. VI st. sł.
Prow. urzędnik VIII st. sł. — Bolesław Drozdowski — prow. urzędn. VII st. sł.

W Delegaturze Rządu *w Wilnie:*

Kazimierz Okulicz—prow. urzędn. VI st. sł.
Stefan Kopeć — prow. urzędn. V st sł.
Stanisław Osoba — prow. urzędn. VII st. sł.

Przeniesieni na emeryturę:

W Urzędzie Wojewódzkim *we Lwowie:*

Józef Stawski — radca Wojewódzki.

Zwolniony

na zasadzie art. 59 i 60 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Łodzi:*

Władysław Koźmiński — urzędnik VII st. sł.

Władze Administracyjne I Instancji.

Mianowani:

P. o. Starosty—Wacław Krzyżanowski—Starostą pow. Krasnostawskiego.
Kazimierz Wimbor — prow. urzędn. V st. sł. i kierownikiem Starostwa Grodzkiego w Wilnie.
Bolesław Grabowski—prow. urzędn. VI st. sł. i kierownikiem Starostwa Wileńsko-Trockiego.
Michał Łukaszewicz — prow. urzędn. VII st. sł. Starostwa Wileńsko-Trockiego.
Urzędnik VIII st. sł.—Henryk-Kazimierz Ostaszewski — urzędnikiem VII st. sł. w Starostwie w Piotrkowie.
Jan Łukomski - prow. urzędnikiem VII st. sł. w Starostwie w Lublinie.
Urzędnik VIII st. sł. Józef Gawlikowski — urzędnikiem VII st. sł. w Starostwie Sanok.
Urzędnik VIII st. sł. Stanisław Eckhardt — urzędnikiem VII st. sł. w Starostwie Tarnobrzeg.

Przeniesieni:

Referent Bronisław Pietkowski — ze Starostwa w Kolnie do Starostwa w Grodnie.

Referent Marjan Raciecki — ze Starostwa w Warszawie do Starostwa w Mławie.

Prow. urzędnik VII st. sł. Antoni Krejbich— ze Starostwa w Sobótce do Starostwa w Grodnie.

Urzędnik VII st. sł. Włodzimierz Pollo — ze Starostwa w Ropczycach do Starostwa w Wadowicach.

Zwolnieni

na zasadzie art. 59 i 60 ust. z dnia 17 lutego 1922 r.

Antoni Krejbich — prow. urzędnik VII st. sł. w Starostwie w Grodnie.

Jerzy Plewiński — prow. urzędnik VII st. sł. Kom. Rządu na m. st. Warszawę.

Ludwik Valenciennes—prow. urzędnik VII st. sł. Starostwa w Białymstoku.

Stefan Obrębski—referent Starostwa w Turku.
Józef Bronikowski — prow. urzędnik VII st. sł. Starostwa w Równem.

Ruch służbowy

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych od 15 listopada do 15 grudnia 1922 r.

Zarząd Centralny:

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 11 grudnia 1922 r. zwolnił P. Inż. Antoniego Kamieńskiego zgodnie z Jego prośbą z urzędu Ministra Spraw Wewnętrznych i równocześnie po-

ruczył P. Ludwikowi Darowskiemu — Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej — tymczasowe kierownictwo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z zachowaniem przeżeń urzędu Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Mianowani:

Weissbrod Władysław—Dyrektorem Departament w IV st. sł.

Longchamps - Berrier — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł.

Krajewski Ludwik — urzędn. VII st. sł.

Samborski Henryk — urzędn. VIII st. sł.

Wojtysiak Feliks — urzędn. VIII st. sł.

Kaysiewicz Henryk — urz. VIII st. sł. (pom. referenta).

Lipniacki Walery — prow. urz. IX st. sł.

Karnawalska Kazimiera — urz. X st. sł.

Wilczura Ludwik — urz. X st. sł. (podsekr.).

Przeniesiony na emeryturę:

Bek Józef — Dyrektor Departamentu Min. Spr. Wewn.

Władze Administracyjne II Instancji.

Mianowani:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Warszawie:*

Pom. refer. Tokarski Karol — urzędn. VII st. służb.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Łodzi:*

Ref. Strużycki Aureljusz — urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Kielcach:*

Urzędnik VII st. sł. Kwieciński Mateusz — urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Lublinie:*

St. ref. Ostrowski Ździsław — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł.

Prow. urz. VI st. służb. Miedzybłocki Bolesław — urzędn. VI st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Stanisławowie:*

Dr. Unger Ludwik urzędn. ref. VIII st. sł.— urzędn. ref. VII st. sł.

Kruszelnicki Juljusz urzędn. ref. VIII st. sł.— urzędn. ref. VII st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *we Lwowie:*

Zdziarski Władysław urzędn. rach. VII st. sł.— rachm. VII st. sł.

W Urzędzie Wojewódzkim *Poznańskim:*

Kłoś Adam st. assesor admin. VII st. sł. — urzędn. VI st. sł.

W Delegaturze Rząda *w Wilnie:*

Urzędnik VI st. sł. Dworakowski Włodzimierz — Naczelnikiem Wydziału w V st. sł.

Hryhorowicz Ignacy Włodzimierz — prow. Nacz. Wydz. w V st. sł.

Orzechowski Piotr—prow. urzędn. VII st. sł.

Przeniesiony:

W Województwie *w Łodzi:*

St. ref. Urzędu Woj.—Borysławski Leopold— do Starostwa w Turku z pol. pełnienia obowiązku Starosty.

Przeniesiony na emeryturę:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Stanisławowie:*

Dembowski Zygmunt — radca Urzędu Wojewódzkiego.

Zwolnieni ze służby:

W Urzędzie Wojewódzkim *w Lublinie:*

Nacz. Wydziału—Dr. Stefan Ślęk—z powodu przejścia do służby w Prezydjum Rady Ministrów.

W Urzędzie Wojewódzkim *w Nowogródku:*

Prow. urzędnik VII st. sł. — Wierzbowski Oskar — na własną prośbę.

W Urzędzie Wojewódzkim *Wołyńskim:*

Prow. urzędn. VI st. sł. — Błażejewski Bolesław — z powodu przejścia na służbę w Minist. Roln. i Dóbr Państwowych.

Władze Administracyjne I Instancji.

Mianowani:

W Komisarjacie Rządu *na m. st. Warszawę:*

Strojecki Stefan—prow. urzędn. VII st. sł.

Przeniesieni

z Urzędu Walki z Lichwą:

Dietl Eugenjusz — urzędn. V*b* kat. plac.

Spirydonow Mikołaj — urzędn. VI st. sł.

Kaliski Juljusz — urzędn. VI st. sł.

wirski Władysław - prow. urzędn. VI st. sł.

Puchalski Włodzimierz — prowiz. urzędnik VII st. sł.

Lipiński Józef — urzędn. VII st. sł.

Zaczyński Ździsław — urzędn. VII st. sł.

Kałataluk Dymitrjusz—prow. urzędn. VI st. służb.

Wolski Stefan — urzędn. VII st. sł.

Chwaliński Stefan — prow. urzędn. VIII st. sł.

Jankowski Stanisław - prow. urz. VIII st. sł.

Wajgeld Bernard—prow. urzędn. VIII st. sł.

W Komisarjacie Rządu *na m. Łódź:*

Prow. urzędn. VII st. sł. Lewandowski Ludomir — urzędn. VII st. sł.

W Starostwach:

Ref. Starostwa w Częstochowie—Mokrzyski Józef — urzędn. VI st. sł.

Prow. urz. VII st. st. w Starostwie w Lublinie — Młodzianowski Wacław — urzędn. VII st. sł.

Kałuski Edmund — prow. urzędn. VII st. sł. w Starostwie w Sokółce.

Wyszyński Feliks Ludomir — prow. urzędn. VII st. sł. w Starostwie w Lublinie.

Urzędn. ref. VIII st. sł. w Starostwie Dolina — Górnisiewicz Ździsław — urz ref. VII st. sł.

Urzędn. ref. VIII st. sl. w Starostwie Stryj — Zgoda Leon — urzędn. ref. VII st. sł.

Urzędn. ref. VIII st. sł. w Starostwie Skole — Kocół Alfred — urzędn. ref. YII st. sł.

St. ref. Poleskiego Urzędu Wojew. — Mistat Mieczysław — Starostą Brasławskim w VI st. sł.

Plebański Włodzimierz — prow. urzędnikiem VII st. sł. w Starostwie Lidzkim.

Iszora Wacław — prow. urzędnik. VII st. sł. w Starostwie Grodzkiem-Wileńskiem.

Korkozowicz Władysław — prow. urzędnik. VII st. sł. w Starostwie Kowelskiem.

Brückman Otton — urzędn. refer. VII st. sł — kierownikiem Starostwa w Kałuszu.

Przeniesieni:

Starosta — Pochwiński Wacław — ze Starostwa w Płocku do Starostwa w Łowiczu.

Starosta—Boksa Józef—ze Starostwa w Łowiczu do Starostwa w Płocku.

Urz. ref. VII st. sł. — Konoradzki Samuel — ze Starostwa w Nadwórny do Starostwa w Stanisławowie.

Starosta — Madarowicz Kazimierz — z Kałusza do Nadwórny.

Zwolnieni od obowiązków:

Starosta w Turku — Dzierżanowski Aleksander — z powodu wyboru na posła do Sejmu Rzeczypospolitej na podstawie art. 57 ust. o państw. służbie cywilnej.

Prow. urz. VII st. sł. w Starostwie Brasławskim — Radecki-Mikulicz Marjan — na własną prośbę.

Prow. urzędn. VII st. sł. w Starostwie Lidzkiem — Plebański Włodzimierz — z powodu przejścia do służby w Sejmiku powiatowym.

Ruch służbowy

w Departamencie V oraz Województwach Poznańskiem i Pomorskiem od 1 do 31 grudnia 1922 r.

Departament V Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Przeniesiono:

Koreywy Bolesława — urzędn. w VI st. sł. w tym samym stopniu do Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Zawadzkiego Stefana — urzędnika w VII st. sł. w tym samym stopniu do Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Obrępalskę Józefę — urzędn. w IX st. sł. do Urzędu Wojew. w Poznaniu.

Nowacką Franciszkę — kontr-urzędn. XI st. sł. (przeszła wskutek redukcji personelu w Dep. V do Urzędu Wojew. w Poznaniu).

Zwolniono na własną prośbę:

Opielińskiego Leona—Naczelnika Wydziału w V st. sł. z dniem 31 grudnia 1922 r.

Zwolniono z powodu redukcji personelu:

Kościelniaka Józefa — kontr-urzędn. XII st. sł. z dniem 31 grudnia 1922 r.

Wędkiewicza Józefa — n. funkcjonarjusza I st. z dniem 31 grudnia 1922 r.

Władze Administracyjne II Instancji.

Województwo Poznańskie:

Mianowano:

Dandelskiego Aleksandra — komisarza krym. w Starostwie Grodzkiem w Poznaniu — urzedn. VII st sł.

Drukarnia Towarzystwa Straży Kresowej, Sp. z ogr. odp., Warszawa, Jasna Nr. 8.